

**ӨВӨРХАНГАЙ АЙМГИЙН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
ТОГТООЛ**

2025 оны 11 сарын 27 өдөр

Дугаар 10/05

Арвайхээр сум

Хөтөлбөр батлах тухай

Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1.6, 35 дугаар зүйлийн 35.1.13 дахь заалтыг тус тус үндэслэн ТОГТООХ нь:

1.Өвөрхангай аймгийн Засаг даргын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 2.2.4.1 дэх хэсгийг хэрэгжүүлэх зорилгоор “Эрүүл мэндийн салбарын хүний нөөцийн хангалт, хөгжил, нийгмийн баталгааг дэмжих хөтөлбөр”-ийг хавсралтаар баталсугай.

2.Төслийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах хөрөнгийг жил бүрийн орон нутгийн төсөвт тусган, төлөвлөгөө боловсруулж, хэрэгжилтийг хангаж ажиллахыг аймгийн Засаг дарга О.Пүрэвдоржид даалгасугай.

ДАРГА

Т.НАРАНГАРАВ

Б22501108

Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2025 оны 11 дүгээр сарын 27-ны өдрийн
10/05 дугаар тогтоолын хавсралт

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН ХҮНИЙ НӨӨЦИЙН ХАНГАЛТ, ХӨГЖИЛ, НИЙГМИЙН БАТАЛГААГ ДЭМЖИХ ХӨТӨЛБӨР

(2026-2030 ОН)

НЭГ. ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

Монгол Улсын “Алсын хараа-2050”, улс, аймгийг хөгжүүлэх 5 жилийн үндсэн чиглэл, Засгийн газрын болон аймгийн Засаг даргын 2026-2030 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хүрээнд “Эрүүл мэндийн салбарын хүний нөөцийн хангалт, хөгжил, нийгмийн баталгааг дэмжих хөтөлбөр”-ийг 2026-2030 онуудад 5 жилийн хугацаатай хэрэгжүүлэхээр боловсрууллаа.

Эрх зүйн үндэслэл:

Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 29.4-д “Нутгийн Захиргааны болон нутгийн өөрөө удирдах байгууллага, аж ахуйн нэгж байгууллага нь эмнэлгийн мэргэжилтэнд урамшуулал олгох, нийгмийн баталгааг сайжруулахад дэмжлэг үзүүлэх арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ” гэж заасан байдаг.

Хүний нөөцийн өнөөгийн байдал:

2024 оны жилийн эцсийн байдлаар аймгийн хэмжээнд Эрүүл мэндийн газар, Бүсийн оношилгоо, эмчилгээний төв, Зооноз өвчин судлалын төв, Хархорин сумын Нэгдсэн эмнэлэг, сумын эрүүл мэндийн төв 17, өрхийн эрүүл мэндийн төв 4, хувийн хэвшлийн ортой эмнэлэг 7, клиникийн эмнэлэг 30, рашаан сувилал 8, эм ханган нийлүүлэх байгууллага 4, эмийн сан 80, ахуйн шавж, мэрэгч устгал, халдваргүйтгэлийн чиглэлээр 3, нийт 157 эрүүл мэндийн байгууллагад 1801 эрүүл мэндийн ажилтан ажиллаж байна. Үүнээс 361 их эмч, 438 сувилагч, 447 эмнэлгийн мэргэжилтэн ажиллаж байгаагаас мэргэжлийн зэрэгтэй 8 хувь, боловсролын магистр зэрэгтэй 4 хувийг тус тус эзэлж байна. Аймгийн эрүүл мэндийн салбарын 364 ажилтан, албан хаагчдын дунд хийсэн судалгаа, 5 удаагийн хэлэлцүүлгээс тулгамдаж буй асуудлыг тодорхойлон багцлан дүгнэхэд:

Хүн амын өвчлөл, нас баралт, эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний хэрэгцээ, ачаалал:

1. Нийт нас баралтын дотор зүрх судас, хавдар, осол гэмтлийн шалтгаант нас баралт тэргүүлж байна. Үүнээс зүрх судасны шалтгаант тархинд цус харвалт, шигдээсийн нас баралт нийт нас баралтын 47 хувийг эзэлж байна.

2. Яаралтай, түргэн тусламжийн тогтолцооны хувьд эмнэлэг хүртэлх тусламж хангалтгүй байгаагаас эмнэлгийн бус нас баралт нийт нас баралтын 60 гаруй хувийг эзэлж байна.

3. 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл тууштай буурахгүй, ялангуяа төрөх тойрны эмгэгийн шалтгаант /перинаталь/ нас баралт 65 хувийг эзэлж байна.

4. Нийт насанд хүрсэн хүн амын 79 хувь нь архаг хууч өвчлөлтэй байгаа бөгөөд урт хугацааны архаг өвчний менежментийг хөгжүүлээгүйгээс уламжлалт, сэргээн засах тусламж үйлчилгээний чанар, хүртээмж хангалтгүй байна.

5.Орны фонд ашиглалт, эргэлт ажлын ачааллын хувьд харилцан адилгүй байна. Тухайлбал: 2025 оны эхний 10 сарын эрүүл мэндийн статистик мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийхэд Бүсийн оношилгоо, эмчилгээний төв, Хархорин сумын Нэгдсэн эмнэлгүүд ачаалал ихтэй.

6.Сумдын Эрүүл мэндийн төвүүдээс ачаалал ихтэй -1 (Өлзийт), дунд зэргийн буюу хэвийн ачаалалтай -7 сум (Баруунбаян-Улаан, Бат- Өлзий, Баянгол, Бүрд, Гучин-Ус, Хужирт, Сант), бага ачаалалтай—9 сум (Баян-Өндөр, Богд, Есөнзүйл, Нарийнтээл, Зүүнбаян-Улаан, Хайрхандулаан, Төгрөг, Уянга, Тарагт) байна.

Сургалт хөгжил:

1.Төрийн сангийн зардлаар үндсэн болон төрөлжсөн мэргэшил эзэмших тооны хязгаар (квот) хэрэгцээ шаардлагаар батлагдаж ирж байгаа ч эмгэг судлал, настан судлал, сэтгэц судлал, өсвөр үе, эрэгтэйчүүд, цус судлал, яаралтай тусламжийн эмч чиглэлээр суралцах сонирхол бага;

2.Гадаадын сургалтад багаар хамруулах, эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажлын төсөв хангалттай бус;

3.Бүсийн оношилгоо, эмчилгээний төвд резидентүүдэд суралцах орчин, оюутны дотуур байр байхгүй;

Нийгмийн баталгаа:

1.Эмч, мэргэжилтнүүд гэнэтийн ослын болон мэргэжлийн хариуцлагын даатгалд хамрагдаагүй,

2.Үндсэн цалин бага, амьдрал ахуйд хүрэлцдэггүй;

3.Давхар хөдөлмөр эрхэлж, нэмэлт орлого олох боломж хомс;

4.Зарим сумдад эмч, мэргэжилтнүүдийн ажиллаж, амьдрах орон байр шаардлага хангахгүй, тав тух муутай, амьдрах нөхцөл тааруу;

5.Сувилагч, тусгай мэргэжилтнүүдийн орон сууцны урьдчилгаа нөхцөлд цалин нь хүрдэггүй учраас хөнгөлөлттэй зээлд хамрагдаж чаддаггүй;

6.Хөдөө орон нутагт ажиллаж байгаа эмч, мэргэжилтнүүдэд сум, орон нутгийн зүгээс урамшуулал, нийгмийн хамгааллын дэмжлэг хангалтгүй.

Ёс зүй, харилцаа, хандлага:

1.Оргил ачааллын үед иргэд, үйлчлүүлэгч болон эмч, мэргэжилтнүүдийн харилцан үл ойлголцол үүсэх, нийгэм, сэтгэл зүйн тулгамдсан асуудлууд их байна,

2.Үйлчилгээний соёлын мэдлэг, харилцааны ур чадвар сул;

3.Иргэд, үйлчлүүлэгчид эрх, үүргээ мэддэггүй зэрэг дутагдлууд байна.

ХОЁР. ХӨТӨЛБӨРИЙН ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТУУД

Хөтөлбөрийн зорилго:

Эрүүл мэндийн эрэлт, хэрэгцээнд тулгуурласан нэн шаардлагатай ерөнхий болон нарийн мэргэшлийн эмч, мэргэжилтний тогтвор суурьшилтай ажиллаж амьдрах таатай нөхцөлийг бүрдүүлэх замаар чадамж (мэдлэг, ур чадвар, хандлага) бүхий хүний нөөцийн хангалтыг нэмэгдүүлэхэд оршино.

Хөтөлбөрийн зорилтууд:

1.Орон нутагт нэн шаардлагатай байгаа эмч, мэргэжилтнүүдийн тогтвор суурьшилтай ажиллаж, амьдрах таатай нөхцөлийг бүрдүүлж, нийгмийн баталгааг дэмжих;

2.Мэргэжлийн мэдлэг, ур чадварыг тасралтгүй дээшлүүлж, мэргэшүүлэх;

3.Салбарын онцлог байдлыг харгалзан эрүүл мэндийн ажилтны ёс зүй, харилцаа, хандлага, үйлчилгээний соёлыг сайжруулах,

ГУРАВ. ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

Зорилт 3.1.Орон нутагт нэн шаардлагатай байгаа эмч, мэргэжилтнүүдийн тогтвор суурьшилтай ажиллаж, амьдрах таатай нөхцөлийг бүрдүүлж, нийгмийн баталгааг дэмжих зорилтын хүрээнд:

3.1.1.Анагаах ухааны их, дээд сургууль төгсөгч болон эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийг орон нутагт татах “Хөдөлмөрийн яармаг” арга хэмжээг зохион байгуулах;

3.1.2.Аймаг, суманд дутагдалтай байгаа эмч, мэргэжилтэн ирж ажилласан тохиолдолд ажиллах хугацаанд нь үнэ, төлбөргүй орон байраар хангаж, хүүхдүүдийг нь цэцэрлэг, сургуульд бүрэн хамруулах, гэр бүлийн гишүүнийг ажлын байраар хангахад зуучлах;

3.1.3.Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төвийн резидент эмч нарын дотуур байрыг бий болгох;

3.1.4.Эмчийн байргүй сумдад (Хархорин, Өлзийт, Баянгол, Баруунбаян-Улаан, Уянга, Төгрөг, Гучин-ус) эмчийн байр барих;

3.1.5.Багийн эмч нарыг багтаа ажиллах аюулгүй тээврийн хэрэгслээр хангах;

3.1.6.Аймаг, орон нутагт нэн шаардлагатай байгаа дараах үндсэн болон төрөлжсөн нарийн мэргэшлийн эмч, мэргэжилтнүүдэд орон нутгаас урамшуулал олгох журмыг хэрэгжүүлнэ. Үүнд:

3.1.6.1 Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төвд нэн дутагдалтай байгаа:

- Нярайн эмч, сувилагч
- Анатомийн эмгэг судлалын эмч, туслах ажилтан
- Настан судлалын эмч
- Сэтгэц судлалын эмч, сувилагч
- Өсвөр үе судлалын эмч
- Андрологи судлал /эрэгтэйчүүд судлал/-ын эмч
- Дүрс оношилгооны эмч
- перинаталогийн оношилогооны эмч
- Хүүхдийн мэдрэл судлалын эмч
- Чанарын менежер тус тус 5-аас доошгүй жилийн гэрээ байгуулж, мэргэжлийн болон харилцаа, хандлага, ёс зүйн хувьд манлайлал үзүүлэн, үр дүнтэй ажилласан тохиолдолд орон нутгаас байрны урьдчилгаанд 30 сая төгрөгийн дэмжлэг үзүүлэх

3.1.6.2 Хархорин сумын Нэгдсэн эмнэлгийн түвшинд нэн дутагдалтай байгаа:

- Эрчимт эмчилгээний эмч, сувилагч
- Хавдрын эмч
- Анатомийн эмгэг судлалын эмч, туслах ажилтан
- Сэтгэц судлалын эмч, сувилагч
- Өсвөр үе судлалын эмч
- Настан судлалын эмч
- Нүд судлалын эмч, тус тус 5-аас доошгүй жилийн гэрээ байгуулж, мэргэжлийн болон харилцаа, хандлага, ёс зүйн хувьд манлайлал үзүүлэн, гэрээний үүргээ үр дүнтэй биелүүлж, ажилласан тохиолдолд орон нутгаас орон сууцны урьдчилгаанд 30 сая төгрөгийн дэмжлэг үзүүлэх

3.1.6.3 Анхан шатны эрүүл мэндийн төвийн түвшинд нэн дутагдалтай байгаа:

- Хүн ам олонтой, алслагдсан сумдад нэн шаардлагатай байгаа ерөнхий болон яаралтай, дотор, хүүхэд, эх барих, эмэгтэйчүүд судлалын мэргэшсэн эмч, тухайн орон нутгийн онцлог, эрүүл мэндийн хэрэгцээнд нийцэх бусад нарийн мэргэшлийн эмч 5-аас доошгүй жилийн гэрээ байгуулж, мэргэжлийн болон харилцаа, хандлага, ёс зүйн хувьд манлайлал үзүүлэн, үр дүнтэй ажилласан тохиолдолд аймгийн төвд орон сууцны урьдчилгаанд 30 сая төгрөгийн дэмжлэг үзүүлэх;

3.1.7.Салбарын хэмжээнд сэргээн засах тусламж үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлэх зорилгоор эмнэл зүйн хэл засалч, хөдөлгөөн засалч, хөдөлмөр засалч, сэргээн засахын эмч, мэргэжилтнүүд ирж ажилласан тохиолдолд орон нутаг болон байгууллагаас мөнгөн ба мөнгөн бус дэмжлэг үзүүлэх;

3.1.8.Гүйцэтгэлээр санхүүжиж байгаа эрүүл мэндийн байгууллагуудын албан хаагчдын ажлын үр дүн, ажилласан жилийг харгалзан үндсэн цалингийн 80 хүртэлх хувиар урамшуулал олгох асуудлыг тухайн эрх бүхий албан тушаалтнууд төсөвтөө багтаан шийдвэрлэж ажиллах;

3.1.9.Эрүүл мэндийн байгууллагууд жил бүр орон нутагт олон жил (20-оос дээш жил) мэргэжлийн болон харилцаа, хандлага, ёс зүйн хувьд манлайлал үзүүлэн үр бүтээлтэй ажилласан эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнийг “Саятан эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн”-ээр тодруулж, урамшуулал олгох;

3.1.10.Тухайн жил шинэ дэвшилтэт технологи нэвтрүүлж, нутагшуулж, өндөр үр дүнд хүрсэн эрүүл мэндийн эмч, мэргэжилтний багийг шалгаруулж (3-5 сая төгрөг) урамшуулал олгох;

3.1.11.Эрүүл мэндийн газраас тухайн жилд онц хүнд байдлаас хүний амь нас аварсан тохиолдолд тухайн тусламж үзүүлсэн багийг шалгаруулах бөгөөд орон нутгаас (3-5 сая төгрөг) урамшуулал олгох;

3.1.12.Үндсэн нарийн болон ерөнхий мэргэшил судлалын эмч, лаборант, эрүүл мэндийн нийгмийн ажилтныг сургах болон ирж ажилласан тохиолдолд сум, орон нутгийн зүгээс урамшууллын олон талт хэлбэрээр (сургалтын төлбөрийн дэмжлэг, мөнгөн урамшуулал, малжуулах, ажиллах хугацаанд нь тав тухтай орон байр, идэш хоол, бусад) дэмжлэг үзүүлэх;

***Хүрэх үр дүн:** Эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийн нийгмийн баталгааг сайжруулснаар нэн шаардлагатай нарийн мэргэшлийн эмч, мэргэжилтнүүдийн хангалт нэмэгдэнэ.*

3.2.Мэргэжлийн ур чадвараа тасралтгүй дээшлүүлэх, мэргэшихэд нь дэмжлэг үзүүлэх зорилтын хүрээнд:

3.2.1.БОЭТ-ийн “Эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний сургалт, хөгжлийн төв” сургалтын баазыг өргөтгөх;

3.2.2.Анагаах ухааны сургуулиудтай хамтран сэргээн засахын сувилагч, лаборант, техникч бэлтгэх сургалтыг зохион байгуулах;

3.2.3.Анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагуудын чадавхыг дээшлүүлэх зорилгоор мэргэжлийн баг, зөвлөх эмчийг томилон ажиллуулахад байгууллага, орон нутгийн зүгээс цалин хөлс, санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх;

3.2.4.БООЭТ, улсын клиникийн төв эмнэлгүүдэд ажлын байр сэлгүүлэн дагалдуулан сургах сургалтыг зохион байгуулах;

3.2.5.Магистр, докторт сурч байгаа эмч, мэргэжилтнүүдэд суралцахад нь байгууллагаас дэмжлэг үзүүлэх;

3.2.6.Эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажлын сэдэв сонголтыг орон нутгийн эрүүл мэндийн салбарын нэн тулгамдсан асуудалд чиглүүлж, санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх;

3.2.7.Эмч, мэргэжилтнүүдийг нийгмийн эрүүл мэндийн чиглэлээр мэргэшүүлж, чадавхжуулах;

3.2.8.Гадаад улс орнуудын эрүүл мэндийн байгууллагуудтай хамтран ажиллах, туршлага солилцох, суралцахад орон нутгаас дэмжлэг үзүүлж жилдээ 10-аас доошгүй эмч, мэргэжилтнийг сургах зардлыг орон нутгаас шийдвэрлэх;

Хүрэх үр дүн: Эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүд тасралтгүй суралцаж чадавхажсанаар эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанар, хүртээмж сайжирна.

3.3. Салбарын онцлог байдлыг харгалзан эрүүл мэндийн ажилтны ёс зүй, харилцаа, хандлага, үйлчилгээний соёлыг сайжруулах зорилтын хүрээнд:

3.3.1.“Төрийн албаны үйл ажиллагаанд тавих ерөнхий шаардлага” MNS7068:2025 болон “Эрүүл мэндийн үйлчилгээнд тавих шаардлага” MNS7014:2023 стандартыг хэрэгжүүлэгч байгууллагыг олноор бий болгон, сайн туршлагыг түгээн дэлгэрүүлж, манлайлан оролцсон эрүүл мэндийн байгууллагуудыг орон нутгаас урамшуулах;

3.3.2.Аймгийн Эрүүл мэндийн газар нь харьяа эрүүл мэндийн байгууллагынхаа үйл ажиллагаа болон эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний алдар гавьяаг сурталчлах, эрүүл мэндийн салбарын нэр хүндийг өргөх нийгмийн нөлөөллийн олон талт ажлыг нутгийн өөрөө удирдах байгууллагуудтай хамтран зохион байгуулах;

3.3.3.Эрүүл мэндийн ажилтнууд болон үйлчлүүлэгчдэд чиглэсэн нийгмийн хандлагыг өөрчлөх нөлөөллийн арга хэмжээг төр болон төрийн бус байгууллага, иргэдийн оролцоотойгоор тасралтгүй зохион байгуулахад орон нутгийн удирдлагууд дэмжлэг үзүүлж, хамтран ажиллах;

3.3.4.Эрүүл мэндийн байгууллагууд эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүд болон үйлчлүүлэгчдэд тэдний эрх, үүрэг, харилцаа хандлага, ёс зүйг сайжруулахад чиглэсэн соён гэгээрүүлэх нөлөөллийн ажлыг тасралтгүй зохион байгуулах;

3.3.5.ISO олон улсын стандарт хангасан эрүүл мэндийн байгууллагуудыг нэмэгдүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх;

Хүрэх үр дүн: Эрүүл мэндийн ажилтны ёс зүй, харилцаа, хандлага, үйлчилгээний соёл сайжирч, үйлчлүүлэгчийн сэтгэл ханамжийн эерэг хувь өснө.

ДӨРӨВ. ХӨТӨЛБӨР ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ХУГАЦАА

4.1.Хөтөлбөрийг 2026-2030 онд 5 жилийн хугацаанд хэрэгжүүлнэ.

ТАВ. ХӨТӨЛБӨРИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ САНХҮҮЖИЛТИЙН ЭХ ҮҮСВЭР

5.1. Үйл ажиллагааг дараах эх үүсвэрээс санхүүжүүлнэ.

- Улсын болон орон нутгийн төсөв
- Аймгийн 5 жилийн үндсэн чиглэл, жилийн хөгжлийн төлөвлөгөөнд жил бүр төсөвт тусгах
- Бусад зээл тусламж, төсөл хөтөлбөрийн санхүүжилт
- Эрүүл мэндийн байгууллагуудын гүйцэтгэлийн санхүүжилт
- Бусад эх сурвалж

ЗУРГАА. ХӨТӨЛБӨРИЙН ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТ

д/д	Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Суурь түвшин 2024 он	Зорилтот түвшин		Эх сурвалж	Хариуцах байгууллага
				2027 он	2030 он		
1.Орон нутагт нэн шаардлагатай байгаа эмч, мэргэжилтнүүдийг тогтвор суурьшилтай ажиллаж, амьдрах таатай нөхцөлийг бүрдүүлж, нийгмийн баталгааг дэмжих;							
1	10 000 хүн амд ногдох эмчийн тоо	продецимиль	31.3	31.4	31.5	Хүний нөөцийн тоон тайлан	Эрүүл мэндийн газар
2	10 000 хүн амд ногдох сувилагчийн тоо	продецимиль	37.9	38.0	38.1		
3	Ажиллах хугацаанд нь орон нутгаас байр, орон сууцаар хангасан эмч, мэргэжилтний тоо	тоо	31	42	50	Тайлан, судалгаа	Аймгийн ЗДТГ, НБХ, Эрүүл мэндийн газар
4	Хөтөлбөрт заагдсан нэн шаардлагатай ховор нарийн мэргэшлийн эмч, мэргэжилтнүүдээр хангагдсан тоо	тоо	-	6	12	Тайлан, судалгаа	Аймгийн ЗДТГ, НБХ, Эрүүл мэндийн газар, БОЭТ, ХХНЭ
5	Орон нутгийн дэмжлэгээр орон сууцны урьдчилгаа, хөнгөлөлтөд хамрагдсан эмч, мэргэжилтний тоо	тоо	-	4	8	Тайлан, судалгаа	Аймгийн ЗДТГ, НБХ, Эрүүл мэндийн газар
6	Эмч, мэргэжилтний орон байртай сумын тоо	тоо	13	16	18	Тайлан, судалгаа	Аймаг, сумын ЗДТГ, Эрүүл мэндийн газар,
7	Багийн эмчийн унаагаар хангасан эрүүл мэндийн байгууллагын тоо	тоо	1	8	15	Тайлан, судалгаа	Аймгийн ЗДТГ, НБХ, Эрүүл мэндийн газар

8	“Саятан эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн”-ий тоо	тоо	-	40	80	Тайлан, судалгаа	Эрүүл мэндийн байгуулл агууд
9	Сум, орон нутгаас дэмжлэг үзүүлсэн эмч, мэргэжилтний тоо /газар эзэмшүүлэх, өмчлүүлэх, идэш хоол, ар гэрийг сургууль цэцэрлэг, ажлын байраар хангасан/	тоо	12	19	25	Тайлан, судалгаа	Аймаг, сумын ЗДТГ, Эрүүл мэндийн газар,
10	Орон нутгийн нэмэгдлийн хувь, хамрагдсан албан хаагчийн тоо	Хувь/тоо	-	40/37	60/37	Тайлан, судалгаа	Аймаг, сумын ЗДТГ
11	БОЭТ-ийг түшиглэж “Эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний сургалт, хөгжлийн төв” байгуулах	төсөв	-	-	300 сая	Тайлан, судалгаа	Аймаг, сумын ЗДТГ, Эрүүл мэндийн газар, БОЭТ
2. Мэргэжлийн ур чадвараа тасралтгүй дээшлүүлэх, мэргэшихэд нь дэмжлэг үзүүлэх:							
12	Орон нутгаас дэмжлэг авч гадаад оронд суралцсан эмч, мэргэжилтний тоо	тоо	51	10	10	Тайлан, судалгаа	Аймаг, сумын ЗДТГ
13	Ажлын байр сэлгэх сургалтад хамрагдсан мэргэжилтний тоо	тоо	27	50	80	Тайлан, судалгаа	Эрүүл мэндийн байгуулл агууд
14	Эрдэм шинжилгээ, судалгаа хийсэн эмч, мэргэжилтний тоо, зарцуулсан төсөв	тоо	13	30	40	Тайлан, судалгаа	Эрүүл мэндийн газар, БОЭТ, ХХНЭ
		төсөв	8.2 сая	15 сая	20 сая		
15	Байгууллагаас дэмжлэг авсан магистр, докторантын тоо	тоо	22	30	40	Тайлан, судалгаа	Эрүүл мэндийн байгуулл агууд
16	Нарийн мэргэшлийн эмч нарын эзлэх хувь	хувь	46.0	48.0	50.0	Хүний нөөцийн тоон тайлан	Эрүүл мэндийн газар
17	Нарийн мэргэшлийн сувилагчийн эзлэх хувь		50.0	53.0	55.0		
20	Мэргэжлийн лаборантаар хангагдсан сум,	тоо	7	9	11		Эрүүл мэндийн

	өрхийн эрүүл мэндийн төвийн тоо						байгуулл агууд
21	Сэргээн засахын мэргэшил эзэмшсэн мэргэжилтний тоо	тоо	2	5	8		
3.Салбарын онцлог байдлыг харгалзан эрүүл мэндийн ажилтны ёс зүй, харилцаа, хандлага, үйлчилгээний соёлыг сайжруулах зорилтын хүрээнд:							
22	“Төрийн албаны үйл ажиллагаанд тавих ерөнхий шаардлага” MNS 7068:2025 болон “Эрүүл мэндийн үйлчилгээнд тавих шаардлага” MNS 7014:2023 стандартын хэрэгжилтийн хувь, сайн туршлагын тоо	хувь	44	70	90	Хяналт, үнэлгээг эр	Эрүүл мэндийн газар
		тоо	2	5	8		
23	Үйлчлүүлэгчийн сэтгэл ханамжийн эерэг хувь	хувь	78	81	84	1313.mn	Аймаг, сумын ЗДТГ, Эрүүл мэндийн байгуулл агууд
24	Эмч, мэргэжилтнүүдийн ажлын байрны сэтгэл ханамжийн эерэг хувь	хувь	60	70	85	Өргөдөл, гомдлын мэдээ	Эрүүл мэндийн байгуулл агууд
25	Эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний харилцаа хандлагатай холбоотой ирүүлсэн гомдлын тоо	тоо	9	7	5		

ДОЛОО. ХЯНАЛТ- ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭ

7.1. Хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд явцын болон гүйцэтгэлийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг 2 жил тутамд хийж, аймгийн Засаг даргын зөвлөл болон аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хуралд тайлагнана.

----oOo----